

Deset dní na prámu.

„Pane neopouštěj nás!“ modlili se ubožáci.

F. Lehmann.

Čís. 5.

DESET DNÍ NA PRÁMU

POVÍDKA ZE ŽIVOTA NÁMOŘSKÉHO.

Napsal

A. B. ŠTĚPÁNÝ.

Smíchov.

Tiskem a nákladem graf. uměl. ústavu V. Neuberta a synů.

NA MĚLČINĚ.

Anglická fregata „Albert“ na své cestě z Londýna k ostrovu Jamaika¹⁾ dostala se bez nehody až k obratníku raka mezi padesátý a šedesátý poledník západně od Greenwichu²⁾ (čili 30.—40. stupeň západní délky od Ferra).

Na lodi nalézali se dva plavčíci, kteří ještě nikdy v těchto místech nebyli.

Uspořádali tedy námořníci „Alberta“ zvláštní křest, kterému jest podrobiti se plavci, když ponejprv překročí rovník neb jiné důležitější místo.

Když slunce zapadlo, ozval se hluboký hlas, jenž zdál se přicházeti z moře, a starý kormidelník pomocí hlásné roury zodpovídal všechny otázky, které mu neviditelný Neptun kladl. Posléze vládce vod prohlásil, že zvěděl o přítomnosti dvou plavčků na lodi, kteří poprvé k obratníku přicházejí a že tedy musí je do seznamu svých „křtěnců“ zapsati.

Po těch slovech zjevila se na palubě obrovská postava, podivně ustrojená. Měla z mořské trávy vlásenku,

¹⁾ Jamajka Britská (čti: Džamajka), na východ od ostrova Kuby pne se středohorami, i výše než Česká Sněžka. Největší město je tu Kingston na jižním břehu, jež živi se mořským obchodem.

²⁾ Greenwich (čti: Grynýč), město u řeky Temže (u Londýna); zde je proslulá hvězdárna, jejíž poledník Angličané hlavním považují.

ohromný rudý nos, tváře křiklavě pomalované; tělo halilo se v neobvyklý šat, nohy vězely v neforemných botách. V pravici držel podivný ten tvor hláskou rouru, v levici velikou koihu a z bot vyčuhovala dřevěná kružidla. Za ním batolila se hranatá žena se zastřeným obličejem; ale z každého jejího hnutí bylo zřejmo, že je to vlastně přestrojený muž. V náručí držela kus dřeva, zavinitého v plachtu, jež hyčkala tako nemluvně. Předstoupivše před kapitána lodi, Johna Fielda, učinili mu poklonu a představili se jako rodina Neptunova. Potom vstoupili mezi shromážděné plavce, velkáň rozevřel knihu a v ni jal se na mapě pomoci kružidla hledati místo, kde se právě loď nalézá. Přesvědčiv se, že je skutečně na obratníku, dal si předvolati oba mladé plavčíky a osloviv je delší zertovnou řečí, zapsal do knihy jejich jména. Potom zavedli námorníci jinochy na přídu.^{*)} zavázali jim oči a posadili je na rahno nad velikou kádi, vodou naplněnou. Jeden loďník přinesl hrnec, ve kterém byla kolomaz, zředěná rybím tukem, a touto vonnou masť natřel plavčíkům obličej. Neptun uchytil kus obruče a začal mladíky vlastnoručně hořti, toliž stíral jim mazadlo s tváří. Když byl hotov, přiskočili pojednou námorníci, podtrhli rahno a jinoši spadli do kádě. Nežli se vyhrabali ven, Neptun ponoril jim hlavu několikrát do vody a potom prohlásil, že nováčkové jsou již pokřtění a že fregata tedy může plouti dále.

Podivnému tomu výjevu přihlízející cestující obdarovali rodinu Neptunovu drobnými penězi, za které potom vystrojili si plavci se svolením kapitánovým maličkou hostinu, při které kolovaly číše, naplněné horkou lihovinou.

Loď plula po celou noc dosti rychle, podporována hlavně bystrým severním proudem rovníkovým.

*) Přída — přední část lodi.

K ránu ale počalo býti moře nepokojné. Vlny zdvihaly se do značné výše a chvílemi zavál prudký vítr. A když slunce vyšlo, bylo zastřeno malými mráčky.

„Zdá se mi, že dostaneme bouři“, prohodil kapitán ke kormidelníkovi, pozoruje oblohu.

„Bude to zlé,“ kýval staroch povážlivě hlavou. „Však doufám, že nás „Albert, odolá nárazům vln; je pevně stavěn a dá se lehce řídit.“

„O to by nebylo; jen abychom nevrátili někde na skalisko nebo neuvízli na mělčině!“ obával se John Field.

„Dokud budu mít kormidlo v ruce, nedopustím, aby nás krásný „Albert“ přišel k úrazu!“ zvolal kormidelník.

Obavy kapitánovy ohledně vypuknutí bouře brzy se splnily.

K poledni zdvihnul se děsný víchř, jenž vzdouval vlny jako hory vysoké a fregata tančila po nich jako skotápka otechová.

K rozkazu kapitánovu bylo er tujícím se uchýlití do kajut a na palubě nalézali se jenom námorníci, kteří horlivě vykonávali, co jim kapitán dalekomluvem natižoval. Nedbajíce blesků a hřmění, nedbajíce hukotu víchřice a moře, nedbajíce stríkajících na ně vln, běhali námorníci čile po palubě a jako veverka šplhali po lanech a po rahnách.

Kormidelník pevně svíral kormidlo a udržoval loď v dobrém chodu.

Pojednou zadul víchř, přivalily se spousty vln, ozval se hrozný praskot — a když obrovské vlny rozlily se z lodě zase do moře, nebylo viděti ani kormidla, ani kormidelníka!

Loď byla ztracena. Nedajíc se již řídit, byla vydána na pospas dravým vlnám, které pohazovaly ji se strany na stranu a chvílemi vířivě ji otáčely.

Kapitán John Field nepozbyl ale rozvahy. Kázal uchystati záchranné čluny pro případ, že by loď se ztroskotala anebo někde narazila.

Když cestující zvěděli o nebezpečí, v jakém se nacházejí, ozval se mezi nimi pláč a nářek. Někteří žádali kapitána, aby hned spustil čluny, ve kterých mohli by se zachrániti. Však John Field je chlácholil, poukazuje k tomu, že loď může ještě vyváznouti, utiší-li se bouře; nyní bylo by ještě pošetilostí, svěřiti se malým člunům.

Chýlilo se k večeru, když fregata pojednou byla zachváćena strašlivou vlnou a daleko odhozena. Lidé na lodi byli z větší části nárazem povaleni.

„Uvizly jsme na mělčině!“ vykřiknul kapitán, když seznal, že loď se nehýbe.

Po těch slovech nastal veliký zmatek. Křičíce a bědujíce, hnali se cestující k záchranným člunům.

„Spustte čluny! Vysvobodte nás!“ úpěli.

John Field domýšleje se, že „Albert“ nebude dlouho vzdorovati rozlíceným vlnám, jež strašlivě bily do boku fregaty, kázal spustiti čluny.

„Nejdříve ženy a děti, potom mužští cestující!“ velel dalekomluvem.

Nebožáci chvatně slézali do jednoho člunu. Při tom ale počínali si tak neopatrně — nedbajíce napomínání námořníků — že člun silně se naklonil a v malé chvíli ponořil se do hlubin se všemi, kteří v něm se již nalézali.

Pozůstali cestující na fregatě lomili rukama a volali úpěnlivě k Bohu.

Spuštěn člun druhý a kapitán postavil se k okraji paluby, rázně zabraňuje nepořádku při vstupování do loďky. Nejdříve spuštěny do člunu potraviny a soudky s vodou; potom teprve měli slézat cestující a za nimi námořníci.

Však nyní se objevilo, že všichni nevejdu se do člunu! „Zůstanu na fregatě!“ prohlásil hrdinný kapitán.

A tři osmahlí námořníci projevíli též ochotu setrvati u něho.

John Fiedl stisknul jim ruce a potom velel odraziti.

Opatrně řízený člun rychle vzdálil se od mělčiny a brzy zmizel v nastalé temnotě.

„Ochraň vás Bůh!“ volal za nimi statečný kapitán.

V tom zaznělo u lodi zoufalé volání o pomoc. Odvážný jeden plavec spustil se po provazovém žebříku s paluby a v záři svítilny, kterou držel v ruce, uzřel cestujícího, jenž křečovité držel se lana. Nechybiv provaz, vytáhl nebožáka vzhůru a šťastně dopravil jej do lodi. Byl to jeden z oněch, kteří z prvního člunu spadli do vln.

A tak sedělo pět nešťastníků na fregatě, očekávajíce každou chvíli, že vlny loď rozmetou a že je pohřbí na dně mořském.

PRÁM.

Nastalo jitro.

Rozbouřené moře trochu se utišilo a posléze vítr skoro zcela utíchl.

Na písečné mělčině bylo zřiti fregatu „Albert“; její levý bok byl již proražen, pláňky odtrženy a voda proudila otvory dovnitř.

Pod hlavním stěžněm na palubě bylo skupeno pět mužů: kapitán, námořníci a muž v občanském obleku. Byli zabrání v živý rozhovor, ve kterém měl John Field hlavní slovo.

„Je to skoro zázrak, že fregata dosud neutonula,“ ozval se právě kapitán. „Po celou noc byla vydána děsným nárazům vln a teprv k ránu výtečná loď povolila. Škoda jí, přeškoda!“

„Což nelze proražený otvor spraviti?“ zvolal cestující, jenž slul Brown⁴⁾. „Na lodi je přece dosti prken!“

Námorníci trpce se usmáli.

„Takové rány se tak snadno nezacelí,“ prohodil nejstarší z nich, Irčan Patrik.

„A kdyby se to i zdařilo, nic by nám to neprospělo,“ dodal kapitán. „Písek pod námi jest velice sypký a hnedle pohltí fregatu. Což nevidíte, pane, že loď již značně zabořila se do náplavu? Podle mého úsudku ponoří se zcela do pisku dříve, než tento den skončí; ač-li vlny neurychlí zkázu fregaty.“

„Jsmo tedy ztraceni?“ záupěl Brown.

„Nelze doufati, že bychom vyvázli,“ řekl kapitán zasmušile. „Jsmo daleko z lodní dráhy; nemůžeme se tedy kojit naději, že bychom byli některou lodí zpozorováni.“

Brown zalomil rukama a zasténal: „Má ubohá žena! Mé nešťastné děti!“

„Vy máte rodinu?“ otázal se kapitán soustrastně.

Mám, pane. Ubiraje se v záležitosti obchodní na ostrov Jamajku, zanechal jsem v Glasgově⁵⁾ své milé, kterých již nikdy nespattřím!“

A zachvácen zoufalostí, rval si vlasy s hlavy.

„Upokojte se, pane Browne!“ napomínal kapitán.

„Já také asi již nikdy nespattřím svého rodného města.“

Však nešťastný cestující nedal se utišiti.

Námorníci chmurně hleděli do vln, které stále draly se do vnitř fregaty, zrychlující tak záhubu „Alberta“.

„Což abychom, pane kapitáne, výstřelem z děla dali znamení, že potřebujeme pomoci?“ ozval se po chvíli plavec Swelt.

⁴⁾ Čti Braun.

⁵⁾ Glasgov (čti Glaso) jest největším městem ve Skotsku.

John Field živě sebou pohnul.

„Opravdu, toho bychom mohli zkusiti! Snad nás uslyší z některé lodi, pluje-li totiž nějaký koráb v těchto končinách.“

Oživení naději v možnou záchranu, pospíšili všichni do podpalubí k dělům. Obrovské ty nástroje byly dosud neporušeny a také místnost, ve které nalézal se střílný prach, byla ještě vlnami nezasáhnuta.

Všichni tři námorníci nabili děla a ve krátkých přestávkách vystřelili.

Když dunivé rány dozněly, naslouchali opustěnci, zdali se ozve odpověď.

Však uplynulo čtvrt hodiny a kromě hukotu vln nebylo slyšeti ničeho.

Stříleli tedy vytrvale dále až do poledne. Ale odpovědi nedostali.

Nejvyš zarmoucení odložili posléze námorníci doutnáky.

„Nepřivoláme nikoho. Jsmo zajisté sami v těchto končinách,“ zahučel nejmladší Eduard, utíraje si pot z čela.

„A loď ponořuje se stále hlouběji,“ poznamenal kapitán truchlivě, což soudruzi jeho také pozorovali. „Nepřijde-li co nejdříve pomoc, jsmo ztraceni.“

Vystřelili ještě několikrát, a když nedočkali se odpovědi, vylezli zase na palubu, kdež usadili se porůznu, mlčky a zduměivě pohlížejíce do dáli.

Poněvadž již od včerejšího odpoledne nepožili žádné potraviny, byli nyní velice zeslábli. Kapitán vyzval je, aby se trochu posilnili a sám přinesl jim z lodní kuchyně uzeninu, suchary a víno.

Jídlo a nápoj osvěžily jejich skleslou mysl a oni začali pomýšleti, jak by se sami zachránili, když odnikud nekyne jim spása.

Kapitán navrhnul, že by mohli zhotoviti prám a spustiti se na moře. Myšlenka jeho všem se zalíbila.

Nikdo nepomýšlel na to, že trochu větší vlny mohou slabý prám překotiti. Ostatně, vzdyl na ztroskotané lodi nebylo o nic bezpečněji.

Jali se tedy hotoviti prám. Rozsekavše stěžně, spojili trámy silnými provazy a na ně přibili prkna. Když byli hotovi, opatřili prám vztýčenými postranicemi, takže podobal se dlouhému truhlíku. Aby dal se řídit a byl schopen plavby, přidali k ůemu kormidlo a vztýčili malý stěžň, na který zavěsili plachtu. K okrajům upevnili prázdňé, dobře uzavřené soudky, jež měly prám snáze nad vodou udržovati.

Jsouce hotovi, spustili jej na vodu a zatím uvázali provazem k okraji paluby, jež stále se nížila následkem propadání se lodi do písku.

Kapitán slezl na prám a přesvědčil se, že udrží se nad vodou a že unese všech pět opustěnců i také různé zásoby.

K jeho rozkazu nanesli plavci a Brown do prámu soudky s vodou, bedničky s potravínami, zbraně, stěličivo, zápalky, kompas a jiné.

John Field urovnával vše, maje k ruce Browna.

Námořníci vrátili se ještě na fregatu, aby vyhledali některé potřebné předměty, zvláště pak menší vesla, jichž bylo v podpalubí několik.

Netrvalo dlouho a na palubě zjevil se Patrik, v jehož obličejí bylo zřítí úžas.

„Pane kapitáne, v jedné kajutě nalézá se člověk! Sice leží nehybně, ale zdá se mi, že ještě není mrtev.“

John Field s Brownem vylezli na fregatu a pospíšili za Patrikem; také oba námořníci kvapili za nimi.

A skutečně, v pohodlné kajutě, částečně vodou již naplněné, spočíval na podlaze blížě stěny mladý, slušně oděný muž.

Tváře jeho byly zsmalé, očí zavřeny a ruce zafaty. Ležel polo ve vodě.

„Bože, toť profesor Darling!“ vzkřikl John Field.

A pospíšiv k tělu, sklonil se k němu a poslouchal, zdali mu srdce tuče.

„Nemýlil jste se, Patriku, ještě žije,“ řekl posléze hlasem žalostným. „Však nyní nebudeme se zdržovati křisením; dopravíme jej na prám a tam teprve pokusíme se přivésti jej opět k životu.“

Profesor Darling byl opatrně dopraven na prám a zde uložen na rozestřenou rohoži, kterých užívá se na lodích jako visutého lůžka.

Plavci odnesli z fregaty ještě některé důležitější věci a potom chystali se odplouti.

Přesvědčiv se, že všechno je v pořádku, zvolal kapitán: „Nuže tedy, ve jménu Páně!“

Jeden plavec přetal lano, které je poutalo ke hroužci se lodi s prám kolébal se na klidných vlnách. Čerstvý větrík nadul plachtu a prám dosti rychle vzdaloval se měličny.

Patrik usadil se ke kormidlu, Swelt řídil plachtu a ostatní tři zaměstnávali se křisením Darlinga, jenž byl dosud bez vědomí. Omývání vodou a tření posléze zapudilo mdlobu a profesor se brzy tak zotavil, že mohl poznati situaci, ve které se nyní nalézal.

Však statečný muž nepolekal se, že dlí na tak vetehém prámu; ještě chválil soudruhy, že tímto způsobem pokusili se o svou záchranu.

K otázce kapitánově, která ztratila vědomí, odvětil, že trpívá srdečními křečemi. Když fregata uvázla a on chtěl s ostatními cestujícími utéci se do záchraného člunu, zachvátíla jej choroba. Děkoval Bohu, že uvedl Patrika k němu; jinak byl by jistě zahynul, kdyby byli opustěnci vzdálili se z fregaty, nenalezše ho.

„Doufám v Boha, že nás neopustí,“ dodal posléze. „Snad setkáme se s některou lodí a pak budeme záchráněni.“

Důvěra profesorova působila příznivě zvláště na obchodníka Browna, jenž přece jen stále se obával, že se již nikdy neshledá se svými milými.

Posilivše se uzeninou, suchary a douškem vody, smíšené s vínem, pohlíželi na slunce, jež na západě nořilo se do vln.

Počasí bylo překrásné. Nad mořem klenula se jasné modrá obloha jako obrovská bahnice a z vody chvílemi vymrštila se stříbrolesklá ryba, kterou pronásledoval nějaký dravec.

Nežli nastala noc, pohlédli opuštěnci ještě jednou ku mělčině, kde bylo zřítí jen malou část paluby „Alberta“ s některými ráhny.

Potom se pomodlili a unavení námahou, všichni tvrdě usnuli.

PRVNÍ DVA DNY.

Když nastalo jitro, probudili se plující značně osvěženi.

Kapitán chopil se dalekohledu a pozorně prohlížel obzor. Však neshledal ničeho, co by jen podobalo se lodi.

S povzdechem obrátil se tedy k písčíně.

Fregata byla již zcela zaborena; jen kus prýdi a ráhna vyčnívaly nad vodu.

Jak byli ubožáci povděční, že zbudovali si tento vor! Nyní byli by snad již mrtvolami, anebo smrti již blížci.

Po snídani jali se prohlížeti prám a co na něm se nalézalo.

Prám byl v dobrém stavu a dalo se očekávat, že vydrží delší dobu, neprijde-li totiž nějaká bouře. Ponevadž moře bylo velice klidné, nešplouchaly vlny přes pažení a opuštěnci tedy nalézali se na suchu.

Největší pozornost věnovali potravinám a nápojům. S potěšením seznali, že vystačí jim aspoň na čtrnáct dní, že po případě i déle, když se trochu uskrovní. Doufali však, že do té doby budou jistě vysvobozeni. Vždyť není ani možno, aby v těchto končinách za pohody tak příznivé neplul některý koráb. Sice nenalézali se na obvyklé loďní dráze; ale, bude-li příznivý větrik hnáti prám stále k severu, jistě dostanou se v místa, kudy zpravidla evropské lodi k velikým ostrovům americkým se ubírají. A kdyby i vítr se obrátil, nebude jim mnoho škoditi; stáhnou plachtu a pomocí vesel zachovají určitý směr.

Urovnavše bedničku s uzeninou a se suchary, jakož i soudky s vodou a jeden s vínem, vzali k sobě bambulky a strelivo. Kapitán ozbrojený též šavli ponechal u sebe kompas a dalekohled, kteréžto přístroje byly jim nyní velice potřebné. Ostatní věci: sekyru, rohože, provazy a několik klad umístili blíže potravních zásob.

Slunce vystoupilo a jeho paprsky notně připalovaly.

Opuštěnci zakoušeli mnoho vedrem a stále chtělo se jim pít. Však umínili si, že budou vodou šetriti, a proto zdržovali se pokud možno nejvíce.

Přešlo poledne a horko bylo již nesnesitelné. Nechtutnalo jim ani jisti a jen toužili po vodě. Však skrovný doušek málo je osvěžil, tím méně, že voda byla působením slunečních paprsků značně oteplena. Aby ji udrželi čerstvější, vztýčili na prám blíže stěžně malé klady, jež upevnili pomocí provazů; mezi nimi napjali rohože a do stínu nanesli potraviny i nápoje. Potom sami se uchýlili pod tuto besidku a velmi si zde líbovali, jelikož byli ušetřeni žhoucích paprsků.

Abyste neměli dlouhé chvíle, vyprávěli si všelike příhody ze svého života. Nejvíce hovořil kapitán John Field, jenž sjezdil již skoro všecka moře. Mimo jiné vyprávěl též následující:

„Před pěti roky byl jsem vyslán s fregatou „Albertem“ do Kalkuty.*) Když měli jsme vplouti do zálivu Bengalského, strhla se krutá bouře, jež zahнала nás na šíř moře.

Zpoždění to nás nečesilo, jelikož fregata byla v dobrém stavu a hojně zásobena. Až se moře opět utišilo, doufali jsme rychlou plavbou zameškaný čas nahraditi. Křížovali jsme tedy Indickým oceánem, nese-ktavše sa s jinou loď. Noc chýlíla se ku konci. Mužstvo odpočívalo po dvanáctihodinné činnosti. Toliko já, věrný kormidelník — jenž nyní, chudák, spočívá kdesi na dně tohoto moře — a jeden plavec jsme bděli.

Pojednou zvolal plavec s úžasem: „Kapitáne, jaká to podivná záře na jihu.“

Obrátil jsem se naznačeným směrem a také jsem se podívil.

Na moři jevílo se příšerné, žluté světlo, jež zdálo se přicházeti k nám.

„Je to nějaká loď,“ prohodil jsem po chvíli.

„Musíme vyvěsiti výstražná světla, abychom s příjíždějícím korábem snad se nesrazili.“

Pomohl jsem plavci a za chvíli nalézaly se na naší fregatě barevné svítilny.

Žluté světlo stávalo se určitější a již mohli jsme pozorovati obrysy stíhlé lodi. Všechny plachty na ní byly napjaty a přída s úžasnou rychlostí rozrývala pěnicí se vlny. Blíž a blíže přicházela podivná loď. Posléze viděli jsme ji zřetelně.

Paluba, stěžně i rahna byly opatřeny přečetnými svítilnami se žlutým sklem a toto osvětlení dodávalo korábu příšerného vzhledu.

Na palubě nebylo zřítí ani živého tvora.

*) Kalkuta v deltě Gangu, jest hlavním městem britské Indie; sestává ze dvou částí; čisté a vkusně stavěné části evropské, a těsné, tmavé části indické.

Konečně zpozorevali jsme na přídě jakéhosi muže. Byl oděn bohatým krojem indických knížat a na rameni měl plášť, jenž větrem vlál jako praporec.

Pojednou člověk ten naklonil se přes palubu a chvíli díval se do rozbouřených vln. Náhle zvolal silným hlasem indickým nářečím: „Již jdu k vám!“

Domníval jsem se, že chce skočiti do vln a proto již zamýšlel jsem dáti kormidelníkovi rozkaz, aby zadržil fregatu k podivnému korábu.

Však muž vztýčil se a spěšně utíkal po palubě k padacím dveřím, jimiž veházi se do kajut.

Za chvíli ztratil se nám a již jsme ho neuzřeli.

Koráb uháněl dále na rozčefených vlnách a my jsme sledovali pozorně jeho běh.

„Kapitáne, kapitáne!“ vykřiknul náhle kormidelník. „Ona loď tone!“

A skutečně příšerné ozáfený koráb pojednou hroužil se do vln a ztrácel se ve vodě s úžasnou rychlostí.

Rozkázal jsem kormidelníkovi, aby zaměřil k tonoucí lodi: ale nežli staroch otočil kormidlem, podivný koráb sklesnul do hlubiny.

Jestě dlouho po východu slunce setrvali jsme na místě neštěstí, pozorujice povrch moře, jež se již utišilo; však neuzřeli jsme ničeho.

„Jistě to byl nějaký šílenec!“ prohodil kormidelník. „Napustil do lodi vodu a pak dobrovolně s ní utonul.“

„Domněnka kormidelníkova osvědčila se správnou. Když dostali jsme se do Kalkuty, oznámil jsem podivnou příhodu na úřadě, a tu se mnou sdělili, že utonulý koráb patřil indickému velmoži, kterému před několika měsíci utopila se manželka se dvěma dětmi na vyjíždě po moři. Bohatý Ind pomátl se na rozumu a od té doby ustavičně bloudil se svým korábem samojediný na oceánu hledaje své milé; až nyní sešel se s nimi.“

Vypravování kapitánovo hluboce dojalo všechny posluchače. Obchodník Brown oslzel; vzpoměl si na své drahé, které zanechal v Glasgowě.

Abý ubohého muže přivedl na jiné myšlenky, ujal se slova profesor Darling.

Když cestoval jsem po jižní Francii, abych seznámil se s tamější přírodou, dostal jsem se do Marsilie. Tou dobou zdržoval se tam majitel obrovského zvířence, jehož nejlepším kusem byl mladý berberský lev, zvíře v pravdě královské. Šelma byla velice ochočena a ve všem poslouchala svého krotitele, jenž při představeních, vzbuzujících obdiv, předváděl ji obecenstvu. Viděl jsem již mnoho zkrocených lvů, ale tolik učenlivosti neshledal jsem dosud u žádného. S úžasem přihlížel jsem, kterak lev přesně vykonával všechny rozkazy krotitelovy; a obdiv můj dostoupil vrcholu, když ku konci představení neohrožený muž rozevřel dravci hroznou tlamu, ve které leskly se bělostné, ostré zuby, a klidně položil svou hlavu mezi čelisti lvovy. Přiznávám se, že bylo mi v té chvíli rovněž jako ostatním divákům — nevýslovně útko. Stačilo, aby král pouště jen sklapnul čelisti a krotitel byl by býval mrtev. Vsaak na štěstí nestalo se nic takového; a když odvážný ten člověk odměnil lva kusem cukru, krotké zvíře objalo ho předními tlapami a přítulně položilo mu svou hlavu, pokrytou hustou hřívou, na prsa.

Následujícího dne, když chystal jsem se vyjít ze svého hostince, přiběhl ke mně jeden sklepník, a s ustrašenou tváří prosil mne, proč zbraňuje mi ve vycházce vyprávěl, že před chvílí upřehnul ze zvířence tyž lev, kterého jsem včera tolik obdivoval. Když krotitel po krmění vstupoval do klece lvovy, aby s ním nácvičil něco nového, dravec náhle vyklouzl pootvrzenými dvířky a bleskurychle proletěl východem zvířence. Nevšimaje si přehajících lidí, zaměřil prý za město. Krotitel a několik ozbrojených hlídačů pustili se za ute-

čencem. V ulicích prý je tou dobou pusto jako o půlnoci; nikdo nechce se odvážiti ven.

Setrval jsem tedy také v hostinci a postaviv se k oknu, dlouho pohlížel jsem do liduprázdné ulice.

Posléze uzfl jsem malou tlupu ozbrojenců, před nimiž běželo nějaké zvíře. Poznal jsem berberského lva. Hrozná šelma měla na krku silný ocelový obojek, na kterém byly upevněny dva tetězy; ty vedly k nevelikému vozíku podivného tvaru, ve kterém stál krotitel, jenž mával nad hlavou dlouhým bičem a levici držel třetí tetěz, táhnoucí se od obojku.

Byl to tyž vozík, ve kterém jezdíval krotitel při představení ve lví kleci, maje zapřaženého berberského lva.

Okna se otevírala a zvědavci vystrkovali hlavy bázlivě pozorující tuto neobyčejnou jízdu.

Hlídači s puškami v ruce spěchali za povozem, jenž ujížděl směrem ku zvířinci.

Za nedlouho přinesl sklepník zvěst, že uprchlý lev nalézá se již zase ve své kleci. O jeho chycení vyprávěl, co byl doslechl od jednoho hlídače.

Když lev přechnul ze zvířence, pustili se lidé se zbraněmi v rukou za ním. Krotitel chtěl také s nimi. Tu ho ale něco napadlo a nedbaje úzusu ostatních, vzal s sebou vůz, ve kterém zjevoval se obecenstvu při jízdě ve lví kleci. Měl uprchlíka velice rád a proto nechtěl dopustiti, aby snad byl zastřelen. Hodlal tedy, kdyby jej dopadl, zavolati na něho; v případě, že by lev uposlechl, chtěl ho zapřáhnouti a pokusiti se, zdali by takto dostal jej zase do zvířence.

Ubíhající po stopě, jež byla v prachu zřejmě znatelná, dostali se až za město k nevelikému domku o samotě. A tu naskytlo se jim podivné divadlo.

V zahradě pod stromem stálo malé děvčátko a to hladilo — uprchlého lva, jenž třel se k němu.

Krotitel vyzval hlídače, aby se ukryli, hotovi jsouce přispěti mu ku pomoci, kdyby nutnost toho vyžadovala.

Potom blížil se k zahradě, táhna vozík za sebou. „Cesare!“ zvolal hlasitě.

Lev zdvihl hlavu a zahleděl se na přicházejícího. Náhle odskočil od dítěte a chtěl vyraziti ze zahrádky.

Však krotitel zvolal hlasem taskavým: „Poď sem, milý Cesare!“

Zvuk známého hlasu účinkoval tak na šelmu, že se skloněnou hlavou stanula a trpělivě vyčkala, až krotitel s vozíkem dostal se do zahrady.

Zalichotiv lvovi a obdativ jej cukrem, zapřáhnul ho krotitel do vozu a dravec mu neodporoval.

Ozvalo se hlučné zaprásknutí bičem a lev objel několikrát zahradu, jak to činíval ve zvětinci.

Dítě tleskalo ručkama a volalo, že ten velký pes umí tak hezky jezdit.

Posléze vyjel krotitel se lvem ze zahrady a zaměřil s ním ke zvětinci. Sice lev cestou několikrát chtěl odbočiti, ale krotitel výkřiky a bičem hnal jej stále určitým směrem.

A tak dostali lva zase tam, odkud byl uprchnul, aniž se přihodilo někomu něco zlého.

Příhoda tato snad bude se vám zdáti nepravdivou, ale skutečně se sběhla. Ovšem vždy by se nepodařilo tak snadno polapiti lva a dopravit jej zase do klece.

Vyprávění profesorovo dalo podnět ku sdílení jiných příběhův o všelikých tvorech, a opuštěncům zbytek dne rychle uplynul.

Když nastala noc, povečeřeli a ulehli na rohože, jež sejmuli se své besidky. Poněvadž bylo nutno, aby okolí stále věnovala se největší pozornost, měli plavci se na prámu střídavě bdíti vždy dvě hodiny.

Noc uplynula klidně, beze všeho vyrušení.

Druhý den ztráven jako předešlý obzíráním moře, řízením prámu a povídáním. Nestalo se nic zvláštního, až na to, že blíže prámu objevil se obrovský žralok, jenž vytrvale plul okolo něho, doufaje něco ukotistiti. Opuštěnci byli ve strachu, aby jim neublížil. Proto usnesli se, že se pokusí dravou rybu buď zahubiti anebo aspoň zaplašiti.

Přichystali tedy nabitě bambítky a když žralok zjevil se na povrchu blízko nich, současně vypálili.

Kule trefily a dravec vymrštil se do značné výše a potom svíjel se v rozvlněné vodě, jež barvila se jeho krví. Obávajíce se, aby žralok prám snad neprekotil, vyslali na něho znovu pět kul. Jedna stihla ho zrovna do oka a brzy plul strašný veličán břichem vzhůru.

Mužové pozorovali mrtvé tělo a profesor vyprávěl jim o žraloku mnoho zajímavého.

Posléze nastala noc a ukryla zabitou rybu jejich žralokům.

BOURĚ A JEJÍ NÁSLEDKY.

Nastal třetí den plavby na prámu.

Mírný větřík vál za dne stále k pobřeží severní Ameriky a hnal prám vždy blíže k loďní dráze.

Opuštěnci těšili se, že již vyvázli z nebezpečí; neboť věděli, popluje-li prám stále týmž směrem, že dostanou se k cíti, kudy jezdívají lodě z Brém. Podle mínění kapitánova nenalézali se jižněji; neboť v tom případě byli by se dostali mezi jespý býli mořského, které v ohromné rozloze pokrývá zdejší moře blíž obratníku. — Jespy ty uzřely již před několika dny, když pluli jimi po fregatě „Albert“. Bouře zahnała koráb k severu a tedy byli již vzdálení jespů. Jiný

důkaz, že nenalézají se u obratníku, nebo snad ještě níže, špatřoval John Field v tom, že prám nebyl zachycen proudem rovníkovým, když plachta některou dobu splaskla.

Až dosud nevedlo se mužům příliš zle. Jsou chráněni besídkou z rohoží, netrpěli tolik slunečním úpalem. Potravin i nápoje měli s dostatek, a moře bylo klidné.

Však po poledni téhož dne objevily se na obloze nakupené mráčky, jež zkušený kapitán pozoroval velice starostlivě.

„Zdá se, že dostaneme bouři.“ prohodil posléze.

„Bože, pak bychom byli ztraceni,“ polekal se Brown.

„Nesmíme pozbyvatí odvahy,“ napomínal jej John Field. „Zabezpečme se pokud možno nejvíce.“

K jeho rozkazu svinuta plachta, a také rohože s besídky odstraněny, aby víchfice nenalézala mnoho odporu. Bedničky a soudky upevněny ku prámu provazy a k radice kapitánově uvázali se též lidé, aby snad nebyli smeteni do moře. Před tím spojili klády prámu ještě pevněji k lany. „Neroztrhne-li se prám, nehrozí nám tak velice nebezpečí, neboť — i kdyby jej vlny pohroužily do hlubiny — hnedle zase vypluje; my pak, jsouce při uvázání, dostaneme se s ním také na povrch.“

Se strachem očekávali ubožáci vypuknutí bouře.

A hnedle rozpoutali se živlové.

Mocný víchr rozrýval povrch mořský a vlny, vysoké jako domy, vynášely prám na povrch a zase je srážely do hlubiny. Obloha byla černá jako uhel, jízlivé blesky kmitaly se vzduchem a bily i do vody, hrom děsně burácel.

Klečíce na prámu, spínali nešťastníci ruce a zoufale pohlíželi na zápas živlů. Přivalem vln a nošením se do hlubiny byli cele promočeni a velice sesláblí.

Teď přivalila se obrovská vlna se strany a strašlivou silou smetla s prámu potraviny a nápoje, přetřhávši provazy.

„Pane, neopouštěj nás!“ modlili se ubožáci, očekávajíc ustavičně, že také oni budou uvrženi do moře, nebo že klády prámu se uvolní.

Však dřeva držela pohromadě a také lana, jimiž nešťastní lidé byli uvázáni, vzdorovala návalům vln.

Pojednou nová obrovská vlna vynesla prám na povrch a v příštím okamžiku uvrhla jej do hlubiny.

Ubožáci nemohouce dýchat, pozbyli vědomí . . .

Nastalo jitro!

Slunce opět mile se usmívalo, vzduch byl dosti klidný a povrch moře již jen slabě rozvlněn.

Hle, po vodě pluje prám a na něm spočívá šest uvázaných mužů! Všichni mají oči zavřeny, tváře zsmutčené; pěsti dvou pevně semknuty, jeden má ruce seřaděné jako k modlitbě.

Zdá se, že nešťastníci jsou mrtví! Však nikoli!

Jeden, v oděvu kapitána, sebou pohnul. Otevřel oči a bezvýznamně zahleděl se před sebe. Znenáhla nabýval vědomí a poléze se vztýčil.

„Již je po bouři,“ zamumlal. „Díky Tobě, Bože! Ale, což moji, soudruzi?“

Rozhlédl se po prámu a shledal všechny nehybné.

„Snad jsou také jen ve mdlobách,“ těšil se. „Můžu jim přispěti.“

Vytáhnuv ze spodků nůž, s námahou přetřezal provaz, jež měl okolo pasu. Potom povstal a doplížil se k nejbližšímu muži.

„Příteli Darlingu!“ zvolal, třesa jím. „Probudte se rychle!“

Ale profesor sebou ani nehnul.

Jal se jej tedy kapitán třítí a posléze dočkal se s radostí, že profesor otevřel oči. Nezdržuje se u něho

přispěl statečný John Field i ostatním a brzy je přivedl ku vědomí.

Seznavše, že prám zůstal neporušen a oni že jsou na živu, objali se nešťastníci vespolek. Naděje v zachranu znova v nich oživila.

Když ale ohlíželi se po vodě, aby se občerstvili, hrozně se poděšili.

Nejen soudky, ale i bedničky byly pryč! Teď s teprv připomněli, že včera zásoby byly sraženy vlnou do moře. Zoufale pohlíželi na sebe. Nedostane-li se jim brzy pomoci, jsou ztraceni. Zhynou, ne-li hladem, tedy jistě žízní.

„Proč raději neutonuli jsme při bouři!“ nařikal Brown. „Mohli jsme nyní máti již pokoj.“

„Nemluvte tak, přáteli,“ káral jej kapitán. „Ještě můžeme býti zachráněni, uží-li náš nějaká loď.“

Dlouho seděli nešťastníci na prámu, zoufale pohlížejíce na širé moře.

Posléze ujal se kapitán slova: „Přátelé, nepozbývejte mysli! Bůh jest neskonale dobrohliv a zajisté nedopustí, abychom bídně zahynuli. Pravda, nalézáme se v zoufalém postavení; ale proto přece nesmíme bédovali nýbrž trpělivě snášejme, co Bůh na nás seslal. Jakés tušení mi praví, že vyvážneme z nebezpečí — a moje předtuchy mne ještě nikdy nezklamaly.“

Důvěra kapitánova uspokojila trochu nešťastníky a oni s myslí klidnější vpravili se ve svůj osud.

Swelt opět rozvinul plachtu a Patrik usadil se ke kormidlu. Aby běh prámu byl urychlen, chopili se ostatní vesel a střídavě popoháněli jimi prám k severu

DALŠÍ PŘÍHODY.

Pátého dne byli opuštěnci tak zmoření žízní, že nebyli schopni ani myšlénky.

Ztrnule pohlížejíce před sebe, nehybně seděli na prámu, nemluvice ani slova.

Edvard a Brown, kteří nejvíce trpěli, pokusili se pít mořskou vodu; však žaludek jejich nesnesl odporně hořký ten nápoj a oni pak ještě více byli tržněni žízní.

Kapitán s profesorem Darlingem jali se prohlédávati prám, zdali by nenalezli aspoň něco k jídlu, neboť soužil je též krutý hlad.

Však pátrání jejich bylo marné.

Náhodou přistoupil profesor k okraji prámu a v okamžiku vzkřikl radostně.

„Soudek! Soudek!“ volal na své druhy a ti rázem se vzchopili a pospíšili k němu.

Mezi dvěma prázdnými soudky, jež přispívaly k udržení prámu nad vodou, vražen byl menší soudek a sice tak, že nemohl již vypadnouti.

„Viktoria!“ vzkřikl Swelt. „Je to náš soudek s vínem! Poznávám jej! Objevitel vzácného nápoje byl všemi objímán a veleben.“

Nemeškajíce již déle, otevřeli soudek, jenž byl skoro plný vína. Brown nedočkavě sáhnul po soudku; však John Field zadržel mu ruku.

„Nesmíte mnoho pít. Jste velice zesláblý a víno účinkovalo by zhoubně na vaše smysly. Počkejte trochu, odměřím vám něco napoje.“

Vytáhnul z kapsy krabičku, ve které byla uschována bussola (kompas); odstraniv přístroj, nabral do krabičky vína, jež podal pak Brownovi.

Obchodník hltavě vypil nápoj a ještě žádal o doušek.

Však kapitán mu ho nedopřál.

„To vám zatím dostačí; větší množství by vám uškodilo.“

Potom podal víno Edvardovi, profesorovi, Patrikovi i Sweltovi; posléze se sám napil. Poněvadž Brown

žalostivě pohlížel na podělené, srkající lahodný mok, sňtoval se přece a uštědřil mu ještě něco vína. Pak uzavřel soudek a pečlivě uvázal jej ku vztyčenému trámci.

Ponevadž větřík zcela utichnul, chopili se plavci k rozkažu kapitánovu vesel; po nich střídavě veslovali ostatní. Že však byli hladem již velice zmořeni, zanechali brzy této obtížné práce a prám skoro se ani nehnu! z místa.

Abý nabyli síly, ohlíželi se opuštěnci po nějaké potravě. V moři bylo sice dosti ryb, ale oni neměli síti ani udic, a také ne vñadidla.

Profesor Darling navrhnul, že by snad mohli některou rybu zastřeliti, a jeho rada byla uvitána s povděkem.

Kapitán a Swelt — oba výteční strelci — nabili bambitky; náboje byly ukryty v nepromokavých krabícih a tedy vlnami, které za bouře přes prám se valily, neutrpěly.

Postavivše se na okraj prámu, oba mužové upřeně hleděli do moře, až zjeví se některá větší ryba. Ostatní netrpělivě očekávali, uloví-li něco.

Konečně objevilo se blíže povrchu několik makrel, skoro půl metru dlouhých, jež vyznačují se tím, že za zadní ploutvi hřbetní a za ploutvi řitní mají ještě po pěti malých ploutvičkách.

Zablesklo se. houkly dvě rány, voda se rozvlnila, ryby bleskem zmizely ve hlubině; však na povrchu pluly tři makrely, obrácené břichem vzhůru.

Edvard přitáhnul je veslem a kofist vítězoslavně uložena na prám. Patrik, jenž dobře vyznal se v kuchaření, ihned ryby oškrábal a zbavil je vnitřností: tyto pak po chvíli vhozeny do vody, aby jimi přilákala se ještě některá ryba. To se také zdařilo. Ku hladině mořské vyplula stříbrolesklá, na zádech modrá a na

stranách modře tečkovaná pražma mořská obecná čili dentál.

Je to dravá ryba a dosahuje jednoho metru délky. Kapitán zaměřil a ve chvíli již převrátila se pražma břichem vzhůru.

Když byla také ona vyvrhnuta, utiznul Patrik několik kusů z jednoho trámce a navličiv prkno na prám — aby nechytlo — rozdělal zde oheň tím způsobem, že na dříví nasypal střelného prachu, který kapitán zapálil slunečními paprsky, jež soustředil v ohnisku čočky svého dalekohledu.

Za krátko byly ryby upečeny a chutnaly vyhledovělým znamenitě, ač nebyly ani osoleny. Zbytek pečlivě uschován.

Posilnivše se skrovným douškem vína nabyli opuštěnci zase dobré mysli a chutě hnali prám vesly k severu.

Když nastala noc, utlehli a klidně usnuli.

Šestý a sedmý den uplynul, aniž by se přihodilo něco pamětihodnějšího. O potravu nebylo zle, jelikož dovední strelci vždy ulovili nějakou rybu. Hůře bylo s nápojem. Soudek choval již jen málo vína a opuštěncům bylo značně se uskrovniti, ač hrozná žizeň je sužovala. Nejvíce nařikal si Brown a stále chtěl pít. Sice dostával více než ostatní, ale to mu nestačilo. Byl by nejraději vypil všechno do poslední krupěje.

Když nastal osmý den plavby, udála se veliká nehoða.

Kapitán, chtěje zjistiti počet zbývajících nábojů, rozložil tři krabičky se štělivem na prám, aby je prohlédnul.

Pojednou pocítili plující mocný ottes a prám naklonil se silně k jedné straně. Krabičky se sešouply se k paženi a než mohli tomu opuštěnci zabrániti, sletěly do moře otvorem, jenž povstal nárazem vln za bouře.

A v tom mihnul se okolo obrovský žralok. Pairně byl to on, jenž narazil na prám a zavinil osudnou příhodu.

Ubozáci byli tím velice poděšeni. Nemajíce střeliva, nemohli již lovit ryby a také nebylo lze rozdělati ohně.

Postavení jejich stalo se zase zoufalé a oni toužebně obhlíželi obzor. Však nikde neobjevilo se, co by upomínalo na loď.

Smutně seděli na prámu a kapitán v duchu činil si trpké výtčky, že chtěl počítati náboje.

Poněvadž včera snědli poslední kousek ryby, měl nyní veliký hlad.

Sice Patrik a Swelt pokusili se šavli kapitanovou a sekrou zabýti některého plachého obyvatele moře; však nezdařilo se jim to.

Ale přece nešli ubožáci spát se žaludkem zcela prázdným.

Krátce před západem slunce vymrštilo se ve vzdálenosti asi sto metrů z moře hejno letounů měkko-ploutvých, kteří ve výši asi deseti metrů letěli přímo ke prámu a po půl minutě spadli na prám. Hladově vrhli se na ně dychtivě a pozorně sesbírali je do jednoho. Ó, jak byli povděční žraloku, který nejspíš tyto ryby vyplašil.

Poněvadž nebylo lze rozdělati ohně, snědены ryby syrové, dobře oškrabány a očištěny. Malický doušek vína zavlážil tuto nezvyklou potravu. A když nastala noc, ulehli všichni, aby ve spánku zapomněli na vše.

Edward, kterého trápila hrozná žízeň, brzy se probudil a tiše se plazil k soudku. Chlěl aspoň ovlážit vyprahlé hrdlo. Když ale dostal se ke trámei, kde by soudek vždy upevněn, zpozoroval ve slabé záti měsíce Browna, jenž oběma rukama držel nádobu a hitavě pil.

Zufivě přiskočil k němu Edvard a chtěl mu vyrvat soudek. Však Brown se mu bránil a hnedle jal se křičeti jako šílenec.

Hlukem tím probudili se spící a přiskočili k tahajícím se mužům právě v okamžiku, kdy Brownovi vylétl soudek z ruky. Při pádu vyliho se z něho všechno víno.

Edvard i soudruzi vykřikli zděšeně, když uzteli, co se stalo.

Však Brown, na kterého silná lihovina počala již účinkovati, dal se do smichu a vrhnul se na Edvarda, uchopil jej za krk.

Jen s největší námahou podařilo se námofníkům opilce přemoci a poněvadž počínal si stále výhružněji, ano, poslézo i sekrou je ohrožoval, byli nuceni svázati jej provazem.

Kapitán zdvihnul soudek a přesvědčil se, že v něm není již ani kapky vína.

„Nezjeví-li se co nejdříve nějaká loď, jsme ztraceni!“ zamumlal. „Bez potravy a nápoje nemůžeme dlouho smrti odolati.“

K ránu probral se Brown z opojení a zvěděv, co zavinil, úpěnlivě prosil za odpuštění. Kapitán kázal jej rozvázati a nebožák se slzami v očích usadil se do kouta.

Soudruzi jeho též rozložili se po prámu a nečinně pohlíželi do dálky, připraveni na smrt.

ZAKONČENÍ

Loď „Kurfürst Hessen“, patřící severoněmeckému Loydu, plula s velikou rychlostí do Nového Orleansu v zálivu Mexickém.

Pojednou upozornil plavec, usazený v lodním koši, kapitána na nějaký prám, jenž v dáli plul s plachtou rozvinutou.

Tuše již nestěsti, rozkázal kapitán šesti námořníkům vsednouti do člunu a jeti ke přámu.

Když plavci dostali se na místo, uzřeli na prknech ležeti šest mužů, hrozně zmořených a dle zdání mrtvých. Hned odnesli nebožáky do člunu a spěšně zavezli je na loď.

Příčiněním lékaře probrali se nešťastníci posléze z mrákot a když se posilnili lehkým pokrmem a trochou nápoje, vyprávěli, kdo jsou a kterak dostali se na přám.

Náš čtenáři již znají osudy kapitána Johna Fielda a jeho soudruhů; netřeba jich tedy líčiti. Nutno jen zmíniti se o posledních dvou dnech strastiplné plavby.

Když nebožáci přišli o strelivo a vinou Brownovou také o nápoj, zakoušeli hrozných útrap. Krutý hlad svíral jim útroby a strašlivá žízeň zbavovala je smyslu. Brown a Edvard upadali v horečné blouznění, ve kterém stále viděli před sebou jasnou, pramenitou vodu a ustavičně chtěli k ní. Jejich zesláblí druhové jen stěží je zadrželi, aby neskočili do moře.

Desátého dne plavby dostoupilo jejich utrpení vrcholu.

Brown ležel nehybně s očima horečně se lesknoucíma a již jen slabě stěnal. Posléze pozbyl vědomí. Brzy omdlel též Edvard. Pozůstali zoufale ohlíželi se na vše strany, zdali snad přichází pomoc. Ale, marná naděje!

Když desátý den chýlil se ku konci, byli již všichni bez vědomí. Toliko Patrik dosud byl trochu při smyslech. Pojednou zdálo se mu, jako by v dáli ozývalo se pronikavé písknutí. S námahou se vztýčil a jeho vyhaslé oči se zajiskřili. Spatřil z moře vystupovati slabý dým.

„Loď!“ zaseptal. „Dej, Bože, aby nás neminula!“

Chtěl hlasitě zvolati; ale hrdlo měl tak vyprahlé, že jen chroptěl. A když pokusil se ještě jednou vykřiknouti, obestřely ho mráкотy a on svalil se na přám.

Pečlivým ošetřováním na německé lodi nebožáci brzy se zotavili. Loď zavezla je do Nového Orleansu, odkudž byli ochotně dopraveni na Jamaiku. Zde dostalo se jim vřídneho přijetí a potřebné pomoci.

Po lidech, kteří od fregaty „Albert“ odrazili ve druhém člunu, nebylo ani stopy; patrně utonuli při bouři.

Když pak odplula z Jamaiky jedna anglická loď do Evropy, vzala s sebou opuštěnce a zavezla je do vlasti.

Obchodník Brown tedy ptece se shledal se svými milými.

Pohádka o synu krále Dobromíra.

Napsal A. B. Š.

Byl jednou jeden král, jenž jmenoval se Dobromír, a ten měl jediného syna, sličného a statného Jaroše.

Mladý kralevic vyzvěděl jednou od starého rádce králova, že na severních hranicích otcovy říše nalézá se železný zámek, do kterého ještě nikomu nepodařilo se vniknouti, aby vypátral, je-li ten zámek obydlen a co asi skrývá.

Jaroš umínil si tedy, že se pokusí do zámku se dostat a po delší době uprosil otce, aby jej pustil na cestu.

Opatřiv se dobrým mečem, rozloučil se s otcem, vsednul na koně a provázen toliko jediným sluhou, vesele pustil se do světa.